

අසමානතා එක්සත් ජනපදය

The United States of Inequality

2016 දෙසැම්බර් 20

මේ මෙය මූල ගෝලීය අසමානතාව පිළිබඳ ප්‍රමුඛ තෝරා පෙළේ විශේෂඥයෙන් වන ආර්ථික විද්‍යාඹ තෝරා පිකට්, ඉමුණුවෙල් සයස් සහ ගබරියෙල් සුක්මන් 1946 සිට 2016 දක්වා එක්සත් ජනපදය තුළ ආදායම් අසමානතාවේ වර්ධනය පිළිබඳ පුරෝගාම් අධ්‍යයනයක් එමුදුකේවුහ.

මෙම ආර්ථික විද්‍යාඹයින් මිට පෙර සිදු කළ අධ්‍යයනයන් තුළින්, වැඩිම අසමානතාවේ යුතු සංවර්ධන රට වන එක්සත් ජනපදයෙහි අසමානතාව ලේඛනගත කිරීමෙහිලා සැලකිය යුතු පියවර ගෙන ඇති අතර බදු අයකිරීම, මෙඩිකොර් හා මෙඩිකේඩ් බදු සමාජ සෞඛ්‍ය වැඩිසටහන් හා ප්‍රාග්ධන ලාභයෙන් ලැබෙන ආදායම යනාදියෙහි බලපෑම ද ඇතුළත් “ජාතික ආදායමෙන් සියයට 100ක් හසු කරගන්නා” බව සඳහන් වන පළමු සමික්ෂණය මෙය යි.

ප්‍රතිඵලය, මිට පෙර සියලු ප්‍රයත්ත්‍යාන්ට වඩා එක්සත් ජනපදය තුළ සමාජ අසමානතාව පිළිබඳ පරිපූර්න විතුයකි. තුනන ඉතිහාසයේ පසුගිය දියක හතර නිස්සේ, පහළ සිට ඉහළට ආදායමේ වේගවත්ම යල බෙදාහැරීම සිදුව තිබෙන බව අනාවරනය කරන එහි නිගමන කම්පනකාරී ය.

එක්සත් ජනපද ජනගහනයේ පහළ අර්ධයට ලැබුන, බදු ගෙවීමට පෙර ජාතික ආදායමේ පංගුව, 1980 සිට අඩකට ආසන්න ප්‍රමානයකින්, එනම් සියයට 20 සිට සියයට 12 දක්වා කැපී ගොස් ඇති අතර, මුදුනේ සියයට එකට අයත් පංගුව සියයට 12 සිට සියයට 20 දක්වා, දෙශුනයකට ආසන්න ප්‍රමානයකින් ඉහළ ගොස් ඇති බව මෙම ආර්ථික විද්‍යාඹයින් සොයාගෙන තිබේ. “ජාතික ආදායමෙන් කොටස් 8ක් පත්‍රලේ සියයට 50 වෙතින් මුදුනේ සියයට 1 අතට මාරුවේ ගොස්, මේ කන්ඩායම් දෙකෙහි ආදායම් පංගු මුලික ව එකිනෙක අතර මාරු වී ඇතුළු” යි තත්ත්වරු සඳහන් කරති.

අධ්‍යයනය 1946 සිට 1980 දක්වාත් 1980 සිට වර්තමානය දක්වාත් කාලපරිච්ඡ දෙක අතර තිහුණු වෙනස් විමක් ලේඛනගත කරයි. පළමු කාලපරිච්ඡ තුළ, පත්‍රලේ සිටින සියයට 50 ගේ බදු ගෙවීමට පෙර ආදායම සියයට 102 කින් ඉහළ නිමිත් දෙශුනයකට වඩා වැඩි වුයේ, මුදුනේ සියයට 1 කි ආදායම සියයට 47 කින් පළනක් ඉහළ නිමිත් අතර ය. ඒ අවධිය තුළ මුදුනේ සියයට 0.001 ආදායම සියයට 57 කින් ඉහළ ගියේ ය.

කෙසේ වුව ද 1980 පටන්, පත්‍රලේ සියයට 50ගේ ආදායම වසරකට (වර්තමාන වට්තාකමට අනුව) බොලර් 16,000 පමන මට්ටමේ එක තනු පල් වෙමින් පැවතියේ, මුදුනේ සියයට 1 සියයට 205 කින් ද මුදුනේ සියයට 0.001 සියයට 636 කින් ද වර්ධනය වන අතරතුර ය.

විවිධ නය සඳහා බදු සහන හා සමාජ වැඩිසටහන්වල බලපෑම සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරු ව ආර්ථික විද්‍යාඹයින් සොයාගෙන ඇතේත්, පහළ අර්ධයෙහි ආදායම් උපයන්නන්ගේ ආදායම් 1980 ගනන්වල පටන් සියයට 21 කින් ඉහළ නැග ඇති බව යි. කෙසේ වතුදු, මේ වැඩිවිමවලන් කිසිවක් වය කළ හැකි ආදායමට එකතු වී නැති බව ඔවුනු සඳහන් කරති. ඒ වෙනුවට ඉහළ ගිය මෙඩිකොර් හා මෙඩිකේඩ් බැවුහැන ගෙවීමවල ප්‍රතිඵලය වශයෙන් එය මුළුමතින් ම වාගේ උරාගනු ලැබුණේ, අන්තවශ්‍ය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂන සේවාවන් සඳහා කොල්ලකාරී ලෙස මිල තිර්නය කිරීමෙහි තිරත මාෂධ නිෂ්පාදක දුවෙන්තයින් හා රක්ෂණ සමාගම් විසිනි.

විශේෂයෙන්ම 2000 වසරට සිට ආදායම් අසමානතාව ප්‍රාග්‍රූල් විමට බලපෑ ප්‍රධාන සාධකය, “ප්‍රාග්ධන ආදායමේ” එනම් කොටස් වෙළඳපොලේ වර්ධනය යි. කොටස් වෙළඳපොල බුඩුල් ප්‍රමිත්ව වනාති, පාලක පන්තියෙන් එහි දේශපාලන නියෝජිතයිනුත් දුවෙන්ත බන සංකුමනයක් කියාවට දැමු ප්‍රධානතම රුපාකාරෙයි.

පිකට්, සයින් සහ සුක්මන්ගේ වාර්තාවෙහි ඇතුළත් ඉලක්කම්, ඇමෙරිකානු ධනවාදයෙන් සහ එරට පන්ති සම්බන්ධතා ව්‍යුහයෙහි එතිනාසික පරිවර්තනයක් පිළිබඳ කරයි. සමාජ අසමානතාවේ අතිමහත් වර්ධනය, ඇමෙරිකානු ධනවාදයෙහි ජරජ්‍යෙන් වීම හා ලේක ආර්ථිකය තුළ එහි තන්වය පහළ වැටීම සමග බැඳී තිබේ.

එක්සත් ජනපදය එහි මුළු කාලය තුළ බටහිර ලේඛනයෙහි වඩාත් සමානතාකාම් කළාපය වූ බව ඉතිහාසයින් බොහෝ විට සඳහන් කොට තිබේ. 19 වැනි සියවසේ ඇග හාගය තුළ එකාධිකාරකරනයේ හා මුළු ප්‍රාග්ධනයෙන් තැගීම, ඇමෙරිකාව එක බුලුයක “කොල්ලකාර වංශාධිපතින්ගේ” ද කම්කරුවෙන් හා සංකුමනිකයින්ගේ ද දේශයක් බවට පත් කළේ ය. ඔවුන්ගේ පිටත තතු 1890 පළ වුනු ජැකොබ් රිස්ගේ “How the Other Half Lives” (හිටි දි අදර හාග් ලිවිස් -අනෙක් අර්ධය පිටත් වන්නේ කෙසේද?) සහ 1906 ද ප්‍රකාශිත අප්ට්ටන් සින්ක්ලේයාරගේ “The Jungle” (ද ජාගල් -වනාත්තරය) වැනි කෘත්වලත් අනාවරනය කෙරේ.

එහෝ මේ කියාවලීන් සමග ම, බොහෝ සයින්

සමාජවාදීන්ගේ ප්‍රයත්න ඔස්සේ, අමෙරිකානු කම්කරු පන්තිය වාර්ගික, ආගමික හා කලාපීය ගේ ඉක්මවා සංවිධානය කිරීමට සටන් කළ කම්කරු ව්‍යාපාරයේ නැගීම ද පැමිතියේ ය. 1917 රයියානු විප්ලවය, කාර්මික සංගම් පිහිටුවීමට මග පසු 1930 ගනන්වල සටන්කාම් කම්කරු ත්‍රිකාකාරීන්වය අනුළු සිදුවීම් මෙම අරගලවලට නව ජවයක් ලබා දුනි.

අමෙරිකානු කම්බරවෙන් බෝල්පේලිකයන්ගේ ආදර්ය අනුගමනය කරනු ඇතියි සිතියට පත් අමෙරිකානු පාලක පන්තිය සතුව ලොව විශාලතම හා දියුණුතම කාර්මක ආරච්ඡේ සම්පත් පැවති අතර, රනාධිපති යුත්ක්ලින් ඩී. රයෝවෙල්ට්‌ගේ නිව් ඩිල් පිලිවෙත තුළ ප්‍රකාශයට පත්, සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩියෙහෙනක් දියත් කළේ ය. එය සමාජ ආරක්ෂනය හඳුන්වා දී වෝල් විදියේ දූෂ්චරණ අපයෝගන් මධ්‍යිලි ය.

දෙවනේ ලෝක යුද්ධයෙන් පසු, අධිකාරවත් ගෝලිය බලය ලෙස එක්සත් ජනපදය ඉස්මතු වුයේ, ලෝක ආර්ථික තිෂ්පාදිතයෙන් සියලු 50 කට වඩා පාලනය කරමිනි. කෙසේ වුව ද 1960 ගනන් අවසානය වන විට, යුරෝපයේත් ආයියාවෙත් ආර්ථිකයන් යළි ගොඩ තිගේදේ ඇමෙරිකානු ධනවාදයේ ආර්ථික අධිකාරය පිරිහිමව පවත්ගති. ආර්ථික හා දේශපාලන අර්බුද මාලාවක්, 1970 ගනන්වල ආර්ථිකයේ එකතානී පල්වීම හා උද්ධ්බලනයේ සංකලනයක් තුළ කුටුළාපත වය.

එක්සත් ජනපද පාලක පන්තිය මිට ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ, පන්ති ගුද්ධෙයේ, කාර්මිකහරනයේ හා මූල්‍යකරනයේ පිළිවෙතක් දියන් කරමිනි. ජනාධිපති පිමි කාටර් ගෙඩිරල් රිසර්ව් බංකුවේ ප්‍රධානීය ලෙස පෝල් ලොල්කර් පත් කිරීමත් සමග එක්සත් ජනපද මහංචෙකුව, රට කෘතිම අවපාතයකට ඇද දැමී ය. 1981 බලයට පැමිනිමෙන් පසු රෝහල්බි රිශන්, පැටිකේ ගුවන් ගමන් පාලකයින්ගේ වර්ජනය තුළ දැමු අතර වර්ජකයින් දොරිට දැමීමෙන් ද අසාධ ලේඛනගත කරමන් ද පරුපුර්ත සමාජ ප්‍රතිච්චිච්චෙක් දියන් කළේ ය. ලොව වටා පාලක පන්තින් විසින් මේ හා සමාන පිළිවෙත් ක්‍රියාවට දුමන් ලදී.

වෘත්තිය සංගම්, 1980 ගනන් පුරා ම කමිකරු පත්තිය ප්‍රතිරෝධය පැමෙට දැරුණ සැම ප්‍රයත්ත්තයක් ම තුදෙකලා කොට පාවා දෙමින් ද සමාගම් පරිපාලනය හා රාජ්‍යය සමග ඒකාබද්ධ වෙමින් ද මේ ප්‍රභාරයට රැකුල් දීමෙහි ලා නීරනාත්මක සූයාකලාපයක් ඉටු කළේ ය. දෙකයේ අවසානය වන විට වෘත්තිය සංගම්, සියලු ප්‍රායෝගික කාර්යයන් සඳහා සමාගම් හා ආන්ත්‍රික්වේ මෙවලම් බවට තෙමේම පරිවර්තනය වූහ. ඒවායේ අධිකාරය ඉඩිලු නිලධාරී පැලුන්තිය, සිය මුළු ගක්තිය ම යෙදුමෙට කමිකරු පත්තියේ අරගල යටපත් කර කඩාකප්පල් කරනු පිනිස ය.

ඩිමොකුට්ක වේවා රපබිලිකානු වේවා ඉන් පසු පැමිනි සම පර්පාලනයක් ම, එක පිට වට කිහිපයකින් දිය කළ මුළුස නියාමනභරණය, සමාගම් හා ගුහුල ආදායම් උපයන්නේ මත පැහැවන තුවත් නැවත් බෑං පහත දැමීම. සමාජ

වයඹපිල්වෙලවල් කප්පාද කිරීම හා යේවා ස්ථානවල ආරක්ෂනයන් අභ්‍යන්තර කිරීම අනුමුද සමාජ අසමානතාව වර්ධනය කරන පිළිවෙත් එක යේ ක්‍රියාත්මක කොට තිබේ.
2008 මුළුන අර්බුදයෙන් පසු ඔබාමා පර්පාලනය, මේ ක්‍රියාවලීන් උත්සන්න කළේ ය. ධවල මන්දිරය, බුෂ් පර්පාලනය යටතේ ආරම්භ කෙරුණු ඇපේ දී බැංකු බෙරාගැනීම නොකඩවා සිදු කළ අතර, 2009 මෝටර් වාහන නිෂ්පාදන ප්‍රතිච්ඡහකරනයේ දී මෙන් වැටුප් කප්පාද කිරීම සඳහා වයඹ කරන අතරවාරයේ, ගෙඩරල් රිසර්ට් බැංකුවේ “ප්‍රමානාත්මක ලිහිල්කරනය” ඔස්සේ බොලර් වූලයන් ගනනින් චෝල් විදියට පොම්ප කිරීම සඳහා උපකාර කළේ ය.

අලුත් ජනාධිපති බොහෝවේ ව්‍යුම්පෑගේ එලඹෙන පරිපාලනය යටතේ, කම්කරු පත්තියට එරෙහි ප්‍රභාරය තියුණු අන්දමින් උත්සන්න වනු ඇතේ. ව්‍යුම්පෑගේ පත් වීම අලුත් යමක් නියෝජනය කරයි. ඔහු සිය කැබේනට්ටුවට බ්ලියනපතියන්, අන්ත දැක්ෂිනායික, ව්‍යාපාර හිතවාදී දූෂ්ච්රිවාදීන් හා ජනරාල්ටරැන් පත් කරගෙන සිටින අතර ඔවුන් සියලු දෙනා කම්කරු පත්තිය දුරදත්වට ඇදු දුම්ම හා මහජන විරෝධය පෙර නො වූ විරු අන්දමින් මර්දනය කිරීම සඳහා කැපේ වී සිටිනි.

එංගල් වුමිප් ඔහෝ පාත් වුනා නො වේ. ඔහු කිසියම් ආකාරයක අපගමනයක් ද (රිතියෙන් බහැර යාමක් ද) නො වේ. ඒ වෙනුවට ඔහු වනාති, අමෙරිකානු ධනවාදයේ ජරපත් විමෙනි ද සමාජ අකමානතාව පෙර නො වූ වරූ මට්ටම්වලට නැගීමෙනි ද අමෙරිකානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයෙහි කඩා වැට්ටෙමෙනි ද විනාශකාරී ක්වඩාජ්‍යිය යි.

මෙම කියවලින් ම සමාජවාදී විප්ලවය සඳහා වෙළඳුනු පදනම් නිර්මාණය කොට තිබේ. 1990 ගනන්වල මදු, එක්සත් ජනපදයේ වර්කරස් ලිගය සහ ලොව අනෙක් තන්වල හතරවන රාත්‍යන්තරයේ රාත්‍යන්තර කම්ට්‍රුවේ ගාබා, සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය යන නම ගොඳු ගනිමින්, ලිඟ (සංගම) වල සිට පක්ෂ බවට පරුවර්තනය විම ආරම්භ කරදීම අපි “පෙර තො වූ විරු සමෘද්ධියක් ඩක්ති විදින ජනගහනයේ කුඩා ප්‍රතිශතයක් සහ විවිධ ස්වර්පයේ ආර්ථික අස්ථ්‍යාවරත්වයන් හා පිඩාවන් තුළ පිවත් වන පුළුල් වැඩ කරන ජනකාය අතර වර්ධනය වෙමත් පවතින පරතරයෙහි” අපරිමත විප්ලවකාරී අර්ථභාරය හඳුනාගත්තේමු.

පසුගිය දුකක දෙක මේ පෙර දැක්ම සහාට කොට තිබේ. සමාජ අසමානතාවට එරෙහි සටනට, විප්ලවවාදී වැඩිපිළිවලක පදනම මත කමිකරු පන්තියේ අරගල සංවිධානය කිරීම හා එක්සත් කිරීම සඳහා, සසඟ තුළ මුර්තිමත් වන නව දේශපාලන නායකත්වයක් ගොඩ නැගීම අවශ්‍ය කෙරේ. බන්ධ්වර ලාභ පද්ධතිය සමානතාව, ජාත්‍යන්තර සැලකුම්කරුනය හා නිෂ්පාදනයෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍ර පාලනය මත පදනම් වූ සමාජයේ මගින් - එනම් සමාජවාදය මගින් - විස්ථාපනය කළ යුතු ම ය.